

Rok 2025/2026

KARTA KURSU

Kierunek: Psychologia

Forma prowadzenia zajęć: studia stacjonarne

Stopień: jednolite magisterskie

Rok: IV

Semestr: letni

Nazwa	Psychologia uzależnień
Nazwa w j. ang.	Psychology of addiction

Koordynator	dr Jan Franczyk	Zespół dydaktyczny
		dr Jan Franczyk dr Aleksandra Wójciak
Punktacja ECTS*	4	

Opis kursu (cele kształcenia)

Celem kursu jest zapoznanie studentów z podstawami współczesnej wiedzy z zakresu psychologii uzależnień, w tym z podstawowymi teoriami tłumaczącymi mechanizmy uzależniania się od substancji i od czynności.

Efekty uczenia się

Wiedza	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
--------	------------------------------	--

	W01: Student posiada wiedzę na temat mechanizmów funkcjonowania człowieka, zna uwarunkowania ludzkiego zachowania.	W04, W05, W06
	W02: Studenta posiada wiedzę na temat mechanizmów uzależniania się od substancji i od czynności.	W03, W04, W05
	W03: Student posiada wiedzę na temat konsekwencji jakie niosą ze sobą uzależnienia.	W04, W06

Umiejętności	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalność)
	U01: Student potrafi zastosować zdobytą wiedzę z zakresu psychologii uzależnień do analizy i interpretacji zachowań własnych oraz innych ludzi.	U01, U02, U03
	U02: Student potrafi przedstawić własne koncepcje strategii działań w kontaktach z człowiekiem uzależnionym. Swoje działania potrafi uzasadnić teoretycznie.	U03

Kompetencje społeczne	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla modułu specjalnościowego)
	K01: Student ma świadomość dylematów etycznych związanych z badaniami z zakresu psychologii uzależnień, potrafi je wskazać, nazwać i zaproponować sposoby ich rozwiązania.	K03
	K02: Student potrafi odnieść posiadaną przez siebie wiedzę do konkretnych działań w kontaktach z innymi ludźmi.	K01

Organizacja													
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach											
		A		K		L		S		P		E	
Liczba godzin	30	15											

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład prowadzony jest z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych, ilustrujących przykładowe formy uzależnień. W trakcie ćwiczeń odbywa się dyskusja nad wybranymi zagadnieniami związanymi z problematyką uzależnień.

Formy sprawdzania efektów kształcenia

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X	X		X		
W02								X	X		X		
W03								x	x		x		
U01								X	X		X		
U02							X	X	X		X		
K01							X	X	X				
K02							X	X	X		X		

Kryteria oceny

Ocena na podstawie egzaminu końcowego (75%) oraz aktywności w trakcie zajęć ćwiczeniowych (25%)

Uwagi

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Wykłady:

1. Pojęcie uzależnienia. Kryteria uzależnienia według DSM-V i ICD-11.
2. Biologiczne modele wyjaśniania uzależnień.
3. Teorie psychologiczne uzależnień.
4. Teorie społeczno-kulturowe uzależnień..
5. Uzależnienie od alkoholu jako problem bio-psycho-społeczny. Charakterystyczne cechy choroby alkoholowej. Fazy uzależnienia..
6. Wpływ przewlekłego używania alkoholu na zdrowie (aspekty somatyczne i psychiczne)..

7. Współuzależnienie jako problem psychologiczny i społeczny – stosowane formy pomocy osobom współuzależnionym.
8. Funkcjonowanie dzieci w rodzinie z problemem alkoholowym.
9. Uzależnienie od narkotyków. Kryteria uzależnienia.
10. Psychologiczne mechanizmy wyjaśniające fakt sięgania po narkotyki. Biologiczne, psychologiczne i społeczne skutki uzależnienia od narkotyków.

Ćwiczenia:

11. Uzależnienie od nikotyny.
12. Uzależnienie od leków.
13. Uzależnienie od czynności: uzależnienie od Internetu, uzależnienie od seksu, uzależnienie od hazardu.
14. Inne rodzaje uzależnień od czynności.
15. Rekapitulacja najważniejszych zagadnień.

Wykaz literatury podstawowej

M. Teesson, L. Degenhardt, W. Hall, *Uzależnienia*, Gdańsk 2007.
 B. T. Woronowicz, *Uzależnienia. Geneza, terapia, powrót do zdrowia*, Poznań 2009.
Narkomania. Zjawisko, zagrożenia, red. M. Jędrzejko, Warszawa/Pułtusk 2008.
 K. Kaliszewska, *Nadmierne używanie internetu. Charakterystyka psychologiczna*, Poznań 2007.
 C. Guerreschi, *Nowe uzależnienia*, Kraków 2006.

Wykaz literatury uzupełniającej

A. T. Beck, F. D. Wright, C. F. Newman, B.S. Liese, *Terapia poznawcza uzależnień*, Kraków 2007.
 C. K. Erickson, *Nauka o uzależnieniach. Od neurobiologii do skutecznych metod leczenia*, Warszawa 2010.
 P. Carnes, *Od nałogu do miłości. Jak wyzwolić się z uzależnienia od seksu i odnaleźć prawdziwe uczucie*, Poznań 2001.
 J. Szczepkowski, *Terapia młodzieży z problemem narkotykowym. Podejście Skoncentrowane na Rozwiązaniach*, Toruń 2010.

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	30
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	15
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	25
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	10
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	10
	Przygotowanie do egzaminu	10
Ogółem bilans czasu pracy		100
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		4

